

Hem för vård eller boende (HVB) för vuxna

Fastställt av socialnämnden
Framtagen av socialförvaltningen
Datum 2022-02-09
Ärendenr SON 2021/148
Version [1.0]

Hem för vård eller boende (HVB) för vuxna

Innehållsförteckning

Hem för vård eller boende (HVB) för vuxna	1
Inledning	2
Beskrivning av insatsen hem för vård eller boende (HVB)	2
Målgrupp för insatsen	2
Krav på Insatsen	2
Tillstånd och beslut	2
Förhållningssätt.....	3
Kompetenskrav på föreståndare och medarbetare	3
Bemanning	3
Inför placering i HVB	4
Inskrivning.....	4
Utskrivning	4
Trygg och säker vård.....	4
Hälsa- och sjukvård inklusive tandvård.....	5
Dokumentation och uppföljning	5
Samverkan och förändrade behov	5
Samverkan utifrån den enskilde.....	5
Riskbedömning	5
Drogtest	6
Återfall i missbruk och extra ordinära händelser.....	6
Sammanbrott i placering	6
Mat och måltider	6
Lokaler, TV och internetuppkoppling	6
Övrigt	7
Säkerhet och krisberedskap	7

Inledning

Tillsammans med tillämpliga delar i ”Grundläggande uppdrag och kvalitetskrav för utförare” utgör detta dokument de kvalitetskrav som ställs på utförare av insatsen hem för vård eller boende (HVB) för vuxna.

Beskrivning av insatsen hem för vård eller boende (HVB)

Insatsen HVB, är ett boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård eller behandling. Insatsen ska vara anpassad till den enskildes behov och utgå från vårdplan och uppdrag i varje enskilt ärende. Vården ska så långt som möjligt utformas tillsammans med den enskilde. Vården ska ges utifrån den enskildes perspektiv och förutsättningar, och utformas så att den upplevs som meningsfull. Den som bedriver insatsen HVB ska särskilt beakta behovet av samverkan för att säkerställa att den placerade får sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård, utbildning, sysselsättning och fritidsaktiviteter tillgodosedda.

Målgrupp för insatsen

- Insatsen riktar sig till vuxna.
- HVB för utredning, behandling och eller omvårdnad

Krav på kompetens för HVB Utredning

Utöver de generella kompetenskraven i avsnitt ska personal som utför den medicinska bedömningen vid utredningar inneha kompetens enligt nedan:

Läkare med psykiatrisk kompetens för psykiatriska bedömningar av vidare utredningsbehov. Psykologkompetens för genomförande av psykologutredningar, tester och observationer. Funktionsbedömningar kan göras av personal med relevant utbildning, exempelvis utbildning inom arbetsterapi, sjukgymnastik och fysioterapi.

Krav på kompetens för HVB Omvårdnad:

Förutom övrig schemalagd personal som uppfyller de generella kompetenskraven ska en utbildad sjuksköterska finnas tillgänglig på plats i HVB-verksamheten minst en gång per vecka.

Krav på Insatsen

Tillstånd och beslut

Krav
Utföraren ska ha erforderliga tillstånd alternativt anmält verksamheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Insatsen ska föregås av beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lag om vård av missbrukare i särskilda fall (LVM).
Utförare ska ge vård, behandling och omvårdnad i enlighet med vårdplan och uppdrag enligt 11 kap. 3 § SoL första och andra stycket .

Förhållningssätt

Krav
Utföraren ska ha en verksamhetsidé och tydliga mål med verksamheten.
Arbetsätt och metoder ska tillgodose målgruppens behov baserade på bästa tillgängliga kunskap utformas med respekt för enskildas personliga integritet och vara av god kvalitet.
Insatsen ska vara utformad så att den placerades förmåga, resurser och önskemål tas tillvara.
Utföraren ska arbeta i nära samarbete med familj, övrigt nätverk och beställare.
Utföraren ska delta i regelbundna och överenskomma uppföljningar med beställaren.
Utföraren ska ha rutiner som säkrar att barn- och föräldraperspektiv beaktas.

Kompetenskrav på föreståndare och medarbetare

Krav
Utförare ansvarar för att föreståndare och medarbetare har den kompetens och kunskap som erfordras för genomförandet av insatsen enligt HSLF-FS 2016:55.
Utförarens medarbetare ska ha den utbildning, den erfarenhet och den personliga lämplighet som behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Personal som ger behandling enligt viss metod ska även ha relevant utbildning för den.
Medarbetares sammantagna kompetens vad gäller utbildning och erfarenhet ska ge förutsättningar för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård
Medarbetare ska få den introduktion, handledning och kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.
Utföraren ska säkerställa att föreståndaren eller medarbetare inte har misstänkts för eller varit dömda för brott i yrkesövning, våldsbrott, narkotikarelaterade brott eller sexualbrott. Utförare ska ha rutiner för att utföra registerkontroller enligt lagen(1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:620) om misstankeregister.

Bemanning

Bemanning i HVB-hemmet ska följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, HSLF-FS 2016:55

Krav
Utföraren ska säkerställa att bemanningen är av tillräcklig omfattning för att garantera god kvalitet och en trygg och säker vård utifrån den målgrupp som utföraren arbetar med. Beredskap ska finnas om något akut inträffar.
Utföraren ska säkra att det finnas bemanning dygnet runt och det ska ständigt finnas ansvarig medarbetare i utförarens lokaler vilket innebär att individerna har en ständig tillgång till hjälp och stöd från personal.
Utföraren ska ha rutiner för att säkerställa att kraven på bemanning uppfylls även under förändrade förhållanden, vid exempelvis förändrat behov hos individen (exempelvis går från sovande natt till vaken natt)
Utföraren ska ansvara för att medarbetare eller annan lämplig person, vid behov, följer med den placerade till läkare, tandläkare mm.

Inför placering i HVB

Krav
Inför placering ansvarar beställaren för att den placerade, om så är möjligt bereds möjlighet att besöka HVB-hemmet.
Utförare ska förbereda placering (inflyttning) i HVB-hemmet genom att ge information till den som ska placeras.
Den placerade ska vid inflyttningen få skriftlig information om vem som är föreståndare och vem som är kontaktpersonal och hur dessa kan nås.
Utföraren ska inför placering utse en kontaktpersonal för individen. Kontaktpersonal ska namnges för beställaren senast i samband med placering.
Utförare ansvarar för att den information som ges vid inskrivning sker på ett sätt att den placerade kan tillgodogöra sig informationen på ett adekvat sätt.

Inskrivning

Inskrivning i HVB ska ske efter ansökan, i enlighet med 3 kap. 11 § socialtjänstförordningen och Socialstyrelsens föreskrifter HSLF-FS 2016:55.

Krav
Ansvarig föreståndare för HVB-hemmet ska besluta om inskrivning.
Utföraren ska ha rutiner som säkrar att det med utgångspunkt av vårdplanen sker en bedömning av om hemmet är lämpligt. Särskilt ska beaktas om behoven hos den person som ska skrivas in kan tillgodoses i förhållande till de arbetssätt och metoder som hemmet använder, personalens kompetens och de andra som vårdas på hemmet.
Utföraren ska även beakta om placeringen kan medföra en risk för negativ påverkan från andra som vårdas på hemmet eller att vården inte kan ges under trygga och säkra former.
Lämplighetsbedömningen ska dokumenteras.

Utskrivning

Enligt 3 kap. 14 § socialtjänstförordningen ska den som vårdas på HVB skrivas ut när behovet av vård har upphört.

Krav
Föreståndaren beslutar om utskrivning när behovet av vård i HVB-hemmet upphört, om inte beställaren har bestämt annorlunda, den placerade begär det eller lagen om vård av missbrukare (LVM) föreskriver annat.

Trygg och säker vård

Krav
Utförare ansvarar för att arbeta förebyggande så att incidenter i HVB-hemmet kan undvikas.
Utförare ansvarar för att det finns ordningsregler för de dagliga rutinerna på hemmet. De ska syfta till att skapa trygghet och säkerhet för alla som vistas där
Ordningsreglerna ska vara tillgängliga och välkända för både de placerade och medarbetare.
Utförare ska ha rutiner för hur medarbetare ska förebygga, uppmärksamma och agera vid konflikter, hot och våld, övergrepp och självskadebeteende.
Utförare ska ha rutiner för hur en drogfri miljö kan upprätthållas.

Hälsa- och sjukvård inklusive tandvård

Ett HVB kan bedriva hälso- och sjukvård förutsatt att det finns anställd legitimerad personal som utför arbetsuppgifter som tillhör yrkesutövningen.

Krav

Utförare ska ha rutiner som säkerställer att den vuxne får kontakt med hälso- och sjukvård (inklusive tandvård) när behov uppstår.

Dokumentation och uppföljning

Krav

Utföraren ansvarar för att upprätta en genomförandeplan enligt SOSFS 2014:5.

Upprättande av en genomförandeplan ska inledas snarast dock senast inom tre veckor från verkställighetsdatum och vara slutförd inom sex veckor från verkställighetsdatum.

Utföraren ansvarar för att genomförandeplanen redovisas till beställaren.

Genomförandeplanen ska revideras vid väsentligt förändrade behov och följas upp kontinuerligt.

Den placerade ska vara delaktiga i upprättande av planer och uppföljning

Utförare ska fortlöpande dokumentera åtgärder som vidtas vid genomförande och uppföljning av en insats.

Uppföljningsrapporter med bedömning av insatsens utfall ska utföraren lämna skriftligt till uppdragsgivaren varje månad om inget annat överenskommit i genomförandeplanen.

Samverkan och förändrade behov

Krav

Utförare ansvarar för att uppmärksamma beställaren på om den placerades behov förändras.

Utförare ska kontakta beställaren vid misstanke om att förväntat resultat inte uppnås inom planerad tid.

Planerad frånvaro sker i samverkan med beställare.

Utförare ska i god tid innan placeringen upphör informera beställaren om hur den placerade kan förberedas för tiden efter att placeringen upphör.

Utföraren ska utan dröjsmål underrätta beställaren om den placerade drabbas av allvarlig sjukdom, allvarligt olycksfall eller avviker från HVB-hemmet.

Samverkan utifrån den enskilde

Krav

Samverkan med anhöriga, företrädare och andra för den enskilde viktiga personer, ska ske utifrån den enskildes önskemål och medgivande.

Utförare ska ha rutin för samverkan med den enskilde, närstående/anhöriga, andra vårdgivare/utförare och vid behov organisationer/huvudmän och den ideella sektorn.

Riskbedömning

Krav

Utförare ska ha rutiner för individuella riskbedömningar.

Drogtest

Krav
Tester/prov ska tas i enlighet med överenskommelse med beställaren. Drogtester kräver individens medgivande. Utföraren ansvarar för att säkerställa att detta sker på ett rättssäkert och etiskt korrekt sätt.
Tester/prov för att påvisa alkohol eller narkotika bekostas av utföraren.

Återfall i missbruk och extra ordinära händelser

Som extra ordinär händelse avses tex våld eller övergrepp.

Krav
Utföraren ska ha rutiner för att hantera återfall och extraordinära händelser. Rutinerna ska vara tydliga, välkända och lättillgängliga för samtliga medarbetare.
Vid återfall eller extraordinär händelse ska beställaren informeras omedelbart eller senast nästföljande arbetsdag.

Sammanbrott i placering

Med sammanbrott i placering avses exempelvis om individen avviker från HVB-verksamheten alternativt att individen vägrar att vara kvar i HVB-verksamheten.

Krav
Om sammanbrott inträffar ska detta anmälas till beställaren senast nästkommande vardag.
Utföraren svarar för att skriftlig dokumentation med omständigheter kring sammanbrottet utan dröjsmål sänds till uppdragsgivaren.

Mat och måltider

Krav
Utförare ansvarar för att de vuxna får en fullvärdig och individanpassad kost jämnt fördelade över dagen. (Maten ska fördelas på tre huvudmål (frukost, lunch och middag) samt mellanmål)
Mat och måltider ska anpassas efter de vuxnas behov och önskemål utifrån kulturell, etnisk, religiös bakgrund samt utifrån medicinska behov.
Måltidsmiljön ska stimulera till lugna och trivsamma måltider.
Utförare ansvarar för att lokaler är utformade och anpassade på så sätt att de placerade kan laga mat på egen hand, tillsammans med andra eller tillsammans med medarbetare.

Lokaler, TV och internetuppkoppling

Krav
Utförare ansvarar för att lokalerna är ändamålsenliga, godkända, väl underhållna, god hygienisk standard samt vara trivsamma och ge en hemlik boendemiljö. Toalett och hygienutrymmen ska uppfylla normala krav på hygien och trivsel och vara tillgängliga så att den personliga integriteten säkerställs. Utföraren är ansvarig för individens tillhörigheter och individen ska ha möjlighet att låsa in värdesaker och andra personliga tillhörigheter.
Utförare ansvarar för att placerade personer bereds boende i enkelrum, om inte särskilda skäl motiverar något annat.
HVB som tar emot vuxna personer med medföljande barn eller dit barn kommer för att umgås med sina föräldrar ska lokalerna vara anpassade så att de möjliggör en trygg och säker vistelse för barnen.

Utföraren ska dagligen i verksamheten tillhandahålla TV, datorer med internetuppkoppling och möjlighet att vid behov använda telefon för kontakter med exempelvis familj och myndigheter under hela vistelsetiden.

Övrigt

Säkerhet och krisberedskap

Krav
Utförare ska ha rutiner för säkerhet och krisberedskap.
Utförare ska ha en beredskapsplan och rutiner för situationer med höga temperaturer över 27 grader.
Utförare ska säkerställa att det finns evakueringsplan vid behov av evakuering.
Utförare ska säkerställa att det finns utrymningsplan för händelse av brand och att placerade och medarbetare känner till utrymningsplanen.